

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII”, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Eica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săseșc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-înț), Berzovia, Bihoreană, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreană, Chiorana, Chisetețiană, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lușă), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dundreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgetana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișterul, Hașegana, Insoțire de credit (Vestem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul. (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-înț.), Isvoru. (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceașterul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoitul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugaru (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ily-mare), Riureana (Cap.-Mânăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săseșc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Sylvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercădiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavăana, Timișana, Țibleşana, Untrea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmărtin), Vulturul (Tășnad) Zărândeana, Zlăgheana, Zorile.

ABONAMENTUL:

PE 1 AN LEI 100.—, PE ½ AN LEI 50.—.

— NUMĂRUL 2 LEI. —

SUB DIRECȚIUNEA D-LOR:

ION I. LĂPĒDATU și CONSTANTIN POPP.

Redactor responsabil: SOFRON ROȘCA.

TAXA PENTRU INSERTIUNI:

DE SPAȚIUL UNUI cm² CĂTE 50 BANI.

SUMARUL:

Institutul economic românesc. — Finanțele statului.
— Pentru băncile noastre. — *Cronică*: O rugare. — *Bursa de efecte din București*.

Institutul economic românesc.

Sub această denumire e vorba să se înființeze la București un nou așezământ economic, de cea mai mare însemnătate pentru consolidarea și dezvoltarea economică-națională a patriei noastre. Noul așezământ e a se înființa cu concursul material și moral al instituțiilor economice românești din capitala și cuprinsul țării. Scopul său este, să înlesnească și să încurajeze participarea acestor instituțiuni la progresul agricol, comercial și industrial al țării și la naționalizarea întreprinderilor, dependente de capitalul străin, din teritoriile liberate.

Pentru atingerea scopului fixat, institutul economic românesc, ținându-se în curent cu mișcarea economică și financiară internă și externă, studiind și aprofundând chestiunile dela ordinea zilei și punând în discuțiune tot felul de probleme noi, va da informațiuni și directive cu privire la condițiunile de intenzificare a producțiunii noastre agricole și industriale, cu privire la ușurarea transporturilor și cu privire la schimbul de mărfuri înăuntrul țării și peste hotarele ei. Va face propuneri și-și va da avizul cu privire la proiectele de legi economice și financiare și va indica măsuri chibzuite și la timp pentru organizarea creditului

privat și public. Va da informațiuni întreprinderilor interesate și-și va stabili legături cu întreprinderile străine similare, în vederea serviciilor de reciprocitate. Prin publicațiuni periodice în limba română și franceză și prin o propagandă bine organizată, se va îngriji să ne facă cunoscuți în străinătate. În fine se va preocupa și de ridicarea nivelului intelectual al funcționarilor întreprinderilor românești, prin biblioteci, conferințe etc. Intr'un cuvânt — cum spune proiectul — va căuta, ca prin activitatea sa, să înlesnească tuturor întreprinderilor românești «cunoștința condițiunilor interne și mondiale pentru o sănătoasă îndrumare a lor».

Institutul economic românesc, în forma și cu scopul cum este contemplat, va întâmpina, desigur, aprobarea tuturor oamenilor de bine. El va aduce servicii prețioase instituțiilor economice românești și astfel poate deveni un excelent îndrumător al vieții noastre național-economice. Dispunând de mijloacele materiale abundente — singur numai instituțiunile din capitală, după cotizațiile proiectate, îi asigură un venit anual de mai multe sute de mii de lei — și având în jurul său pe cei mai de frunte economiști și financieri ai țării, dela cari, după informațiunile ce le avem, a pornit chiar și inițiativa, institutul economic românesc este chemat să îndeplinească o mare și frumoasă misiune. La această operă, noi, cei grupați în jurul «Revistei Economice» îi dorim deplină isbândă.

Pentru federala băncilor românești din Ardeal, pentru «Solidaritatea» noastră, insti-

tutul economic dela București, va fi un nou stimulent, să lucrăm și mai mult și mai intențiv ca în trecut, ca să ne putem lua și noi partea ce ni-se cuvine la dezvoltarea și organizarea vieții economice a românilor de dincoace de Carpați. Scopul «Solidarității», propriu zis, e identic cu al noului așezământ, numai că condițiunile politice, între cari am fost nevoiți să lucrăm în trecut, nu ne-au îngăduit să ne des-coperim și să ne desfășurăm programul în toată întinderea lui.

Astăzi însă ni-l putem desfășura cu toată libertatea și deși mijloacele materiale, de cari dispunem, sunt foarte modeste, totuși sperăm, că, ajutați de devotamentul celor cu înțele-gere pentru nevoile noastre specifice, vom putea face servicii reale instituțiilor economice românești din Ardeal.

Organizația noastră economică să în-te-meiază pe experiențele și rezultatele unei ac-tivități de peste douăzeci de ani. Organizația aceasta trebuie dezvoltată, precum dezvoltate și întărite trebuie toate instituțiile finan-ciare și economice din această parte a Româ-niei mari, instituțiuni create și susținute în vre-muri grele din banul și din jertfa țaranului român și a fiilor lui. Ori câte instituțiuni nouă s'ar mai forma, e o datorință morală, să su-știnem și întărim ceea ce am avut. Ne dăm seama, că lupta va fi grea, dar ori cât de grea, trebuie să o suportăm.

Avem nădejde, că institutul economic ro-mănesc, ale cărui cercetări și îndrumări vor privi desigur în cea mai mare parte Ardealul, va înțelege legitimele noastre străduințe și atunci modesta noastră «Solidaritatea» va putea lu-cra mână în mână, în deplină armonie, cu noul așezământ, pentru consolidarea și dezvoltarea vieții național-economice a României mari. — In această speranță salutăm inițiativa dela Bu-curești și dorim să devină cât mai curând rea-litate.

I. I. L.

Finanțele Statului.

— Situațiunea și remediile. —

Ceice se interesează de chestiuni publice, își dau de sigur seama, că finanțele statului și, în legă-tură cu acestea, și finanțele private din patria noastră, se găsesc în o situațiune cât se poate de grea și de rea. Discuțiunile urmate cu privire la acest obiect, de regulă, sunt fragmentare și rareori îmbrățișează toate fețele, întregul complex de chestiuni al acestei grave situațiuni. De aci, în mare parte, greutatea de a se stabili o unitate de vederi, relativ la remediile de aplicat.

În rândurile de față ne vom sili, pe cât va fi cu putință, să înfățișăm situațiunea finanțelor noastre

de stat, în întregime. Vom expune lucrurile în starea în care se găsesc, în starea lor adevărată, tristă și penibilă. A nu spune totul, a nu înfățișa stările așa cum sunt, însemnează a retăcea adevărul, ceea ce este egal cu otrava pusă în medicina bolnavului, spre a l vindeca prin moarte.

Desorganizarea finanțelor publice se începe cu anul intrării vechiului regat în războiul lumii. Până atunci, cheltuielile își aveau acoperire în venituri reale și când era nevoie, în împrumuturi normale și justificate. La 1916 își ia începutul epoca finanțelor fără buget, care durează patru ani, până la Aprilie 1920. Imprejurările grele și critice, prin care a trecut statul în acest interval de timp, au făcut cu neputință nu numai alcătuirea de bugete regulate, ci și încassarea corespunzătoare a veniturilor, față de cari, natural, cheltuielile deveniau din zi în zi tot mai mari și mai presante. După unele date, publicate cu privire la veniturile și cheltuielile acestor patru ani, rezultă:

	Venituri,	cheltuieli,	deficit
	în milioane de lei		
1916—17	379—	1027—	648—
1917—18	187—	787—	600—
1918—19	419—	1646—	1227—
1919—20	1140—	4127—	2987—
Total	2125—	7587—	5462—

Un deficit general deci de 5 miliarde 462 mi-lioane. Se pare însă că deficitul a fost și mai mare, dacă considerăm datoriile, pe care statul a fost nevoit să le facă în acest interval de timp, în scopul aco-peririi nevoilor sale financiare. Astfel statul a făcut în acești patru ani, numai în lăuntru țării datorii de 6 miliarde 487 milioane și anume:

la Banca Națională Lei 3.787.742 mil.¹ și
prin Impr. publice interne „ 2.700.000 „²
La un loc Lei 6,487.742 mil.

Afară de acestea, nu trebuie uitat, că statul, pe lângă Banca Națională, a mai contractat împrumuturi și la

¹ După situațiunile din Martie 1920, publicate de Banca Națională, rezultă, că la aceea epocă, guvernul avea urmă-toarele datorii:

împrumuturile din 1914—1918	Lei 1599.088 mil.
împrumutul „ 12/V 1919	„ 1495.677 „
„ „ 16/X „	„ 998.000 „
Total Lei	4092.765 mil.
deducând împrumuturile din 1914 și 1915	„ 305.023 „
rezultă împrum. pro 1916—1/IV 1920	Lei 3787.742 mil.

² Împrumuturile publice, realizate în epocă 1916—1/IV 1920 sunt:

împrumutul național 5% din 1916	Lei 400— mil.
„ unirii 5% „ 1919	„ 900— „
„ intern 5% „ 1920	„ 1000— „
bonuri de tesaur cu dif. scadențe	„ 400— „
Total Lei	2700— mil.

alte bănci mari din capitală³, împrumuturi, a căror cifră e necunoscută, dar cari, dacă se adeveresc, urcă și mai mult cifra deficitului financiar. Cu toate acestea vom lua ca cifră aproximativă a deficitului anilor 1916—1920 suma de 6·5 miliarde.

Pentru Aprilie 1920 s'a alcătuit, ce-i drept, un buget, care însă, special ce privește veniturile, e bazat pe combinațiuni prea puțin reale. Am putea zice, că bugetul anului 1920—1921, în afară de alcătuirea sa tehnică, nu prezintă nici o importanță, nici o siguranță, și nu dă nici o orientare.

Cu cheltueli de . Lei 6.600.— mil.

„ venituri de . . . „ 6.091.— „

se încheie cu un deficit de Lei 509 — mil.

Irealitatea acestui buget, pe care o recunoaște chiar și ministrul de finanțe, în expunerea de motive, și care s'a constatat și în ultimele debateri parlamentare, rezultă cu deosebire din următoarele:

a) în cele șase luni dintâi ale anului bugetar, încasările au făcut aproximativ 1·3 miliarde, astfel, că, cum ne spune acum fostul raportor al acestui buget, Dl I. N. Angelescu, chiar dacă, în cele șase luni următoare, încasările s'ar dubla, veniturile vor rămânea cu aproape două miliarde sub cele prevăzute;

b) cheltuelile ministerului de războiu, preliminate cu 900·368 mil. sunt insuficiente pentru trebuințele armatei, așa cum se găsește ea astăzi. Plusul de cheltueli, care se va și numai ulterior și care va fi de cel puțin 1—1½ miliarde⁴, rămâne să se plătească din așa numitele «credite de războiu», neacoperite și nelimitate;

c) datoriile către străinătate, ale căror dobânzi au a se plăti în valută străină, s'au socotit după raporturile valutare dinainte de războiu și anume: francul francez, cel elvețian și lira italiană egal cu leul nostru, dolarul s'a socotit cu lei 5·35, iar livra sterlină cu lei 25.—. Azi însă, când Parisul se notează cu 4—5 lei, New-Yorkul cu 70—80 lei, iar Londra cu 280—300 lei, va înțelege ori și cine, că dobânzile reale, dacă nu ar putea fi plătite prin noi împrumuturi în valute străine,⁵ ar urcă deficitul bugetar la cifre fantastice;

d) creditele suplimentare și extraordinare, prevăzute cu lei 496·320 milioane sunt depășite cu mai multe sute de milioane în sarcina deficitului bugetar și

e) cheltuelile, pentru cari nu s'a dat publicității și nici măcar parlamentului nici o specificare, desigur,

³ Împrumuturi mai mari s'au contractat îndeosebi la banca Marmarosch, Blank & Comp., București.

⁴ Stabilim această sumă prin comparație cu alte state. Așa de ex. în Ceho-Slovia, cheltuelile armatei pentru anul bugetar 1921 sunt prevăzute cu cifra de 1 miliard 257 mil., cheltueli ordinare și 1 miliard 112 milioane, cheltueli extraordinare. La un loc 2 miliarde 369 milioane.

⁵ Împrumutul de 200 milioane obținut în timpul din urmă de dl N. Titulescu în străinătate, se zice, că face cu puțință deocamdată aranjarea dobânzilor în valute străine.

încă vor întrece prevederile și vor contribui și ele la urcarea deficitului arătat.

Între astfel de împrejurări, credem, nu va fi mirare, dacă deficitul de 6·5 miliarde al celor patru ani anteriori, se va urcă până la finea actualului period bugetar, la minimum 10 miliarde.

Dar gospodăria finanțelor publice, purtată în modul descris, a avut de urmare urcarea datorilor statului la sume neașteptate. Astfel, de prezent, datoria publică cunoscută a României se poate statorî în următoarele:

I. Datoria consolidată:

a) dinainte de războiu	Lei 1686·000 mil. ⁶
b) dela războiu	» 2300·000 » ⁷
Total Lei 3986·000 mil.	

II. Datoria flotantă:

a) bonuri de tezaur interne	Lei 400·000 mil.
b) » » » externe	» 10,000·000 » ⁸
c) la Banca Națională	» 9,100·000 » ⁹
Total Lei 19,500·000 mil.	

Ambele categorii de datorii cunoscute fac dec la un loc Lei 23 miliarde și 486 milioane. La această sumă este a se mai adauge:

⁶ În această sumă sunt:

a) datorii interne	Lei 183·325 mil.
b) » » » externe	» 1502·684 »

Total Lei 1686·009 mil.

⁷ Sunt împrumuturile specificate la nota de sub ¹ cu excepțiunea bonurilor de tezaur cu diferite scadențe, în suma de 400 mil.

⁸ Se compune din:

a) bon. de tes. 6% lire italiene, al pari	milioane Lei 10 013
b) » » » 5% livre sterline, al pari (L 25.—) »	1300·000
c) » » » în frcs, livre ster., pèsedas, al pari »	1300·000
d) » » » dolari, al pari (L 5·35)	» 17·388
e) impr. dela gov. francez, frcs. al pari	» 10·000
f) » » » banca belgo-arg.	» 5·000

Total Lei 2642·000

Aceste bonuri de tezaur și împrumuturi, emise în valute streine, sunt calculate pe baza parității dinainte de războiu. Socotite pe baza raporturilor valutare de azi, ar da o valoare de aproape 30 miliarde.

Dl I. N. Angelescu, în expunerea de motive a reformei financiare, evaluează bonurile de tezaur din străinătate, incluziv cele emise în actualul an financiar și pe care noi nu le-am luat în considerare, la aproximativ 8·3 miliarde lei. Nu cunoaștem baza calculațiunilor dlui Angelescu. Noi însă, chiar presupunând rambursarea resp. consolidarea lor, în împrejurări valutare mai favorabile ca cele prezente, am luat în combinațiile de mai sus o valoare aproximativ de 10 miliarde.

⁹ Se compune din:

Impr. bon. de tes. 1914—1918	milioane Lei 1600·000
» » » » 12/V. 1919	» 1500·000
» » » » 16/X. 1919	» 1000·000
» » » » 21/VI. 1920	» 5000·000

Total Lei 9100·000

Împrumutul din urmă de 5 miliarde este cel contractat pentru retragerea coroanelor, rublelor și biletelor băncii generale. Unii cred, că suma aceasta nu va fi suficientă și de aceea mai adaugă încă cca 2—3 miliarde. Aflăm, că s'ar fi și încheiat o nouă convențiune cu Banca Națională pentru încă 3 miliarde.

a) deficitul bugetar al exercițiului financiar 1920—1921;

b) partea datoriilor publice și rescumpărările de bunuri și proprietăți de stat, ce ni se vor atribui din moștenirea austro-ungară și rusă, parte, pe care unii o evaluează aproximativ la 10 miliarde;

c) despăgubirile de războiu pentru teritoriile devastate, despăgubiri, pe cari statul — indiferent de cvota reparațiilor, ce i se va stabili, va trebui să le avanseze și cari, după evaluările cunoșcătorilor, ar face vre-o 7 miliarde;

d) sumele necesare la refacerea și întregirea mijloacelor de transport și comunicațiune (căi ferate, șosele, drumuri, porturi etc.), sume, cari, cum se pre-tinde de unii, s'ar urcă, după raporturile valutare de azi, la cca 20 de miliarde și

e) fondurile necesare în scopul asigurării invalizilor, văduvelor și orfanilor de războiu.

Toate acestea vor urcă datoriile și îndatoririle noastre publice la sume, la care, desigur, puțini se vor fi gândit.

Aceasta este situațiunea finanțelor țării, a finanțelor fără buget, fără venituri și a gospodării din împrumuturi. Greutățile de ordin financiar și economic, sub a căror povară ne găsim, sunt, desigur, în prima linie consecințele războiului, dar sunt, nu mai puțin adevărat, rezultatul direct și indirect al dificilei și penibilei situațiuni financiare, în care a ajuns noua noastră patrie.

Între urmările cele mai grave ale situațiunii noastre financiare vom număra în prima linie deprețierea valutei naționale în străinătate. În adevăr, împrumuturile luate de guvern dela Banca Națională cu acoperire fictivă de bonuri de tesaur, au urcat emisiunea, la cifre atât de mari, încât acoperirea metalică abia mai reprezintă un procent minimal. Emisiunea, după rambursarea biletelor străine și a biletelor băncii generale, va trece de 12 miliarde. În schimb, acoperirea faptică e aproape disparentă. Bonurile de tesaur, date de stat, au o valoare fictivă. Stocul metalic al băncii, aurul ei, în cea mai mare parte e la Moscova, Berlin și Londra. În posesiunea sa abia se găsește aur de 1.7 milioane și trate de 7—800 milioane.¹⁰ Între astfel de împrejurări și cu

¹⁰ După ultimele situațiuni, publicate de Banca Națională, rezultă următoarea acoperire pentru o emisiune de 7.6 miliarde:

Aur la Moscova . . .	Lei 315.180 mil.	
la Berlin . . .	80.470	
la Londra . . .	98.106	Lei 493.756 mil.
la Banca Națională	1.704	"
Trate	cca " 740.562	"
Bonuri de tesaur	" " 1364.200	"
		Total Lei 2600.223 mil.

Acoperirea ar fi de 34.2%. Însă dacă nu considerăm ca acoperire reală bonurile de tesaur, chiar admitând de existent aurul din Moscova, acoperirea se reduce la 16.2%. Acest % se va reduce și mai mult în măsura, în care emisiunile vor fi acoperire cu bonuri de tesaur.

o acoperire în parte problematică — aurul dela Moscova — nu e mirare, că moneda noastră pe piețele străine e atât de deprețiată. Să mai adaugem, că la deprețierea ei a contribuit, în măsură mare, și bonurile de tesaur, aruncate cu nemiluita pe piețele străine, bonuri, ce nu se rambursează la timp și a căror dobânzi se plătesc atât de anevoios.¹¹

Dar pletora cea mare de bilete de bancă, ca urmare a emisiunilor exagerate, a provocat și reducerea forței de achiziție a monedei naționale în lăuntru țării. Observarea că orice cheltuială, făcută de stat din împrumuturi dela Banca Națională, reduce forța de achiziție a leului românesc, e foarte adevărată, mai cu seamă, că sumele, aduse în chipul acesta în circulațiune, nu se întrebunțează pentru scopuri de producțiune; și în fine, în legătură organică cu deprețierea monedei noastre în străinătate și cu reducerea forței ei de achizițiune în lăuntru țării, a urmat urcarea prețurilor, scumpetea insuportabilă de azi. Producțiunea noastră se reduce văzând cu ochii, în vreme ce importul crește mereu, plătit în valută străină și pus în circulațiune cu prețuri oribile. Se afirmă că din suma bonurilor de tesaur, cedate străinătății, o valoare de cca 6 miliarde s'ar fi folosit pentru importul de mărfuri, din care s'ar fi împărțit abia 10% a populațiunii.¹²

Toți ceice cugetă serios asupra acestei grave situațiuni financiare și economice, își dau seama, că această politică și gospodărie financiară, comodă guvernăntilor și plăcuta masselor mari, dela care nu s'a cerut și nu se cere încă sacrificii, nu mai poate fi continuată fără primejdia unui dezastru. Așa fiind, naște întrebarea, ce e de făcut, cari sunt remediile pentru curmarea răului și îndreptarea situațiunii? Remediile sunt date și, mai mult ori mai puțin, acceptate deja de toți ceice au aprofundat chestiunea restabilirea echilibrului financiar și al refacerii economice a țării. Aceste două chestiuni, aceste două probleme sunt strins legate una de alta și nu pot fi tratate separat. Nu poate fi vorba de restabilirea echilibrului financiar fără refacere economică și viceversa.

Dar restabilirea echilibrului financiar e condiționată de aranjarea datoriei publice prin consolidarea ei până la maximum, ce-l va putea suporta un buget normal. Tot ce trece peste acest maximum, cum și refacerea economică va trebui echilibrat cu capitaluri noi, nu din împrumuturi, ci, după modesta noastră părere, din impositie extraordinare și odată pentru totdeauna, în prima linie din un impozit asupra averii, sau cum i se mai spune, asupra capitalului.

Să trecem în concreto.

¹¹ Probabil, că ultimul împrumut extern, contractat de DI Titulescu are de scop și plățirea cuponului bonurilor de tesaur din străinătate.

¹² I. N. Angelescu: Expunerea de motive la reforma financiară, depusă în parlament din inițiativă particulară.

Pe lângă datoria consolidată a vechiului regat de 3986— milioane, vor mai trebui consolidate:

1) datoria externă în bonuri de tesaur, și aceasta cu orice preț, chiar cu dobânzi mai mari, urmând ca mai târziu să fie convertită respective replătită;

2) datoria internă de bonuri de tesaur, cum și eventualele datorii la bănci, cu excepțiunea datoriei dela Banca Națională;

3) partea de datorii, ce ne vor reveni din moștenirea austro-ungară și rusă, datorii, cari, în mare parte, în înțelesul tratatelor de pace, și de altfel trebuiesc înlocuite cu titluri noi; la aceasta categorie de sarcini înțelegem să se înglobeze și titlurile împrumuturilor de războiu austro-ungare ale noilor noștri cetățeni, împrumuturi, cari, oricum, nu vor putea rămânea nerambursate în o proporție oarecare și

4) sarcinile ce vor reveni statului din împrumutarea țărânilor prin reforma agrară.

Toate acestea vor da ca rezultat o datorie publică de aproximativ 40 de miliarde.

Dimpotrivă:

1) datoria către Banca Națională;

2) sumele necesare pentru despăgubirile ținuturilor devastate de războiu și

3) cele necesare la refacerea mijloacelor de transport și comunicații și la refacerea utilagiului economic, vor urma să fie acoperite din impozitele extraordinare, ce se propun, în prima linie din veniturile impositului pe averi respective pe capital.

Aceste trei categorii de îndatoriri încă vor reclama fonduri de cca 40 miliarde, o sumă, care, presupunând că averea națională face cam 200 miliarde¹⁵ ar urma să se producă succesiv, în o serie de 8—10 ani din impozitele extraordinare.

*

Bugetul statului va trebui să se întocmească în conformitate cu necesitățile numite în cele precedente. Va trebui deci să se alcătuiască întâi un *buget ordinar*, care va cuprinde înainte de toate cheltuelile periodice, curente, necesare tuturor organelor și funcțiilor statului, suprimând tot ce este de prisos și excluzând pentru totdeauna posibilitatea de a se mai putea opera cu așa numitele «credite de războiu», și delăturând și creditele suplimentare și extraordinare. Tot în acest buget ordinar se va introduce dobânzile și anuitățile de stingere dela întreaga datorie publică consolidată. — Ne dăm sama, că cheltuelile acestea vor fi foarte mari și nu ne facem iluzia, că ele vor putea rămânea în cadrele celor 66 miliarde ale bugetului curent. E și natural, dacă ne gândim cu deosebire la considerabila datorie publică și

¹⁵ Suma aceasta este o combinațiune a unor cunoștințe financiare ai țării. În expunerea de motive a proiectului de impozit asupra averii, prezentat parlamentului de opoziția unită, rezultatul acestui impozit, cu cvotele reduse ce se propun, se evaluează la minimum 20 de miliarde. Cvotele de impunere însă, în asemănare cu legile similare votate în alte țări, sunt, după noi, prea mici.

dacă facem asemănare cu bugetele statelor cu populațiune, exigente și raporturi valutare apropiate de ale noastre. Astfel bugetul republicii ceho-slovace, la care ne gândim, ca termen de comparație, prevede pe anul 1921 cheltueli ordinare de 9 miliarde 172 milioane¹⁴.

Acoperirea bugetului ordinar va trebui să o formeze impozitele directe, și indirecte și veniturile serviciilor publice, încasările căilor ferate, poștelor, telegrafelor etc. În bugetul nostru pro 1920—21 veniturile de acest fel figurează cu 56 miliarde; în al ceho-slovacilor cu cca 11 miliarde.

În privința impozitelor directe, nu credem timpul potrivit pentru a reforma radicală a lor. O astfel de reformă cere timp, produce schimbări, de cele mai multe ori neprevăzute, trebuie încercată și verificată și este împreună cu mari transformări administrative și tehnice, pentru cari toate e nevoie de împrejurări mai prielnice, mai liniștite, mai normale. Ținem, că e mai nimerit a urca și modifica deocamdată impozitele existente, pe lângă cari însă trebuiesc create necondiționat monopoluri și eventual chiar și unele impozite indirecte noi.¹⁶ Mai departe, având azi în vigoare sisteme de impozite deosebite în vechiul regat, în Ardeal, Basarabia și Bucovina, spre a face o dreptate în distribuirea sarcinilor, ar fi consult ca sumele, necesare pentru acoperirea bugetului, să se repartizeze, după o chee justă, asupra singuraticelor teritorii, rămânând, ca acestea să și urce impozitele, ce vor crede că se pot urca, până la limita cvotelor, ce le vor reveni.

Bugetul extraordinar va cuprinde:

1. toate cheltuelile peste cele normale, reclamate de împrejurările excepționale, ca de ex. primele de scumpete ale funcționarilor publici, speșele armatei ce trece peste efectivul normal etc. Vor fi destul de considerabile. Singură armata va reclama o cifră, desigur, mai mare chiar ca a cheltuelilor sale ordinare¹⁶;

¹⁴ În acest buget, cheltuelile ordinare ale armatei figurează cu 1 miliard 257 milioane, ale căilor ferate cu 2 miliarde 788 milioane, iar cuponul datoriei publice cu 813 milioane. Acest din urmă corăspunde unei datorii de 16—17 miliarde, datorie, în care, desigur, nu e cuprinsă, chestiunea nefiind încă rezolvată, nici cvota sarcinilor din moștenirea austro-ungară resp. germană și nici sarcina rambursării monedelor străine. Astfel, dacă considerăm și acestea, ceho-slovacii încă vor avea o datorie publică aproximativ ca cea combinată a ne rămânea nouă.

¹⁵ Ceho-Slovacii au introdus, după Germania, taxele asupra cărbunilor, din cari prevăd pentru 1921 venituri de 12 miliarde. E un impozit nou, care nu a figurat în bugetul pro 1920.

¹⁶ La ceho-slovaci — cum am arătat deja — cheltuelile extraordinare ale armatei sunt provazute cu 1 miliard 112 milioane. Împreună cu cele ordinare de 1 miliard 257 milioane, totalul cheltuelilor armatei face 2 miliarde 369 milioane. La noi, în bugetul pro 1920/21, totalul cheltuelilor ministerului de războiu au fost luate cu numai 900 milioane. E o cifră cu mult prea mică față de adevăratele cheltueli. Vor fi, desigur, numai cele ale unui contingent de pace.

2) dobânzile datoriilor flotante și a celor în stadiu de consolidare;¹⁷ urmează apoi, pe baza unui plan dinainte statorit și împărțit pe mai mulți ani;

3) suma cuvenită anului bugetar pentru stingerea datoriei către Banca Națională, în scopul reducerii inflației monetare și restabilirii valorii monedei naționale;

4) suma cuvenită anului bugetar pentru despăgubirile ținuturilor devastate de războiu;

5) totasemenia sumele necesare la refacerea mijloacelor de comunicațiune, transport și utilagiului economic și în fine

6) sumele necesare la asigurarea, ajutorarea respective întreținerea invalizilor, văduvelor și orfanilor din războiu.

Pentru acoperirea acestor cheltueli se vor folosi:

1) plusul veniturilor ordinare,¹⁸ care nu e exclus să dea o sumă însemnată, dacă se vor mai înființa monopoluri și eventuale impozite indirecte și

2) veniturile din impozitele extraordinare, ce ar fi să se legitimeze.

Fără îndoială, pe lângă aceste măsuri de ordin financiar, vor trebui luate și măsuri de ordin economic: reducerea importului la strictul absolut necesar, intensificarea producției și exportul produselor noastre, crușarea pe toată linia, nu numai în economia statului, ci și în toate economiile private. Aceste din urmă au un rol foarte însemnat. Fiecare e datoare, pentru binele său nemijlocit și indirect pentru al țării, să-și facă rânduială în gospodăria proprie, reducând cheltuelile la minimum posibil și dezvoltând cel mai înalt grad de muncă și de energie. Fără acest început, nu se pot dobândi rezultate.

Așa fiind, nu putem încheia aceste rânduri, în care am spus — în general lucruri cunoscute, decât, făcând un călduros apel la instituțiunile economice și financiare românești din Ardeal, de care ne simțim legați prin un trecut de frumoase lupte și jertfe, spre a le ruga, să facă ele începutul, reducându-și cheltuelile, făcând cele mai extreme economii și dezvoltând maximum de muncă și energie pentru asigurarea viitorului lor și binele patriei noastre, vrednică de o soartă mai bună.

I. I. L.

Pentru băncile noastre.

Când zicem «băncile noastre» să ne fie îngăduit să înțelegem deocamdată încă tot numai pe acelea, pe cari le numiam astfel înainte de aceasta cu doi ani și mai bine. Acum, din voia sorții, avem mai multe bănci, cari sunt ale noastre, dar găsim, că acelea de mai înainte au mai multă nevoie de a fi amintite și încurajate.

¹⁷ Sub acest titlu în bugetul Ceho-Slovaciei se prevăd 272 milioane.

¹⁸ În bugetul Ceho-Slovaciei veniturile ordinare fac 12 miliarde 057 milioane față de cheltueli de 9 miliarde 172 milioane, deci un plus de 2 miliarde 885 milioane.

Într'adevăr împrejurările au adus cu sine scăderea din vedere pe un moment a institutelor noastre de bani din Ardeal Banat etc. cari sub stăpânirea ungară formau tot atâtea mici cetățui de rezistență nu numai economică financiară ci și națională a Românilor, foști supuși ungari. Vremurile tulburi de nesiguranță din ultimii ani de război și acum de doi ani încoace probleme cu totul nouă ce ni s'au impus, ne-au abătut pe un moment și atențiunea și interesul de sprijin și de îndrumare față de aceste, după împrejurările de atunci, foarte însemnate puncte de razim în lupta noastră de rezistență națională.

Din cauza aceasta, abstrăgând de alte motive cunoscute ca urmări naturale ale războiului îndelungat, avem senzația că multe din aceste prețioase instituțiuni ale noastre se găsesc astăzi în situații nu tocmai dintre cele mai mulțumitoare. Ba trebuie să o spunem pe față, că unele dintre ele numai solidității lor din trecut îi pot mulțumi, că se mai pot susține.

Lipsite de orientare, în vârtejul noilor întreprinderi de tot soiul, institutele noastre de bani, mai ales cele mai mici de pe la periferie, lipsite de obicei și de funcționari, au trebuit să stea pe loc sau chiar să regreseze. Multe din ele sau încercat să se acomodeze noilor împrejurări introducând în programul lor noi rami de operațiuni: intrând în comerț, sau fuzionând cu întreprinderi comerciale nou înființate.

Dar cecece am întrelăsat a face în timpul din urmă, trebuie să facem acum. Bărbații noștri cu pricepere și conștiință de însemnătatea susținerii și dezvoltării finanței românești sunt chemați acum mai mult că oricând să-și reia rolul de îndrumători ai acestor instituțiuni financiare.

La 16 crt. se va ținea la Cluj adunarea generală a «Solidarității», dela care va porni și trebuie să pornească noul cuvânt de îndrumare pentru băncile românești din Ardeal. Atragem de pe acum atențiunea conducătorilor acestora asupra hotărârilor ce se vor lua acolo și-i rugăm în interesul băncilor de sub conducerea lor cât și în general în interesul finanței românești de dincoace de Carpați, ca să urmărească cu atențiune îndrumările ce se vor da cu acest prilej.

Deasemenia rugăm în general pe aceiași conducători să se aproprie din nou cu aceeași încredere ea și în trecut de federala băncilor românești din Ardeal «Solidaritatea», care va lua din nou în mână și sub ocrotirea sa pricepută și binefăcătoare interesele membrilor săi. Băncile noastre, cari n'ar fi încă membre de acestei federale să se grăbiască a se înscrie și astfel să încheiem din nou, ba să extindem și să întărim rețeaua de interese financiare avută aici spre folosul obștesc și spre prosperarea singuraticelor institute de bani ale noastre.

Din partea noastră ca organ al «Solidarității» promitem asemenea tot sprijinul nostru băncilor aparținătoare acestei federale, stându-le la îndemână cu sfatul și cu îndrumările noastre în orice chestiuni.

«Coloanele Revistei Economice» sunt deschise tuturor chestiunilor de specialitate menite să consolideze și să promoveze interesele finanței românești de aici, care, nu credem că ni se pare numai, ci într'adevăr este astăzi cam neglijată.

CRONICĂ.

O rugare. Ne adresăm tuturor acelor întreprinderi românești sau cu participare de capital românesc de orice categorie, care și-au luat ființă, dela 1 Decembrie 1918 încoace și le rugăm să ne informeze — și în propriul lor interes — *sub ce firmă, când, cu ce capital și spre ce scop* s'au înființat, asemenea le rugăm să ne arăte cine stă în fruntea lor la conducere precum și aceea dacă și când au încheiat ultimul bilanț și cu ce rezultate (beneficiu net.)

Cu această ocaziune rugăm pe toate băncile noastre românești vechi din Ardeal, Banat etc. — fără privire la aceea că sunt ele membre ale Solidarității sau ba — să ne arate în scurte cuvinte, dacă și-au păstrat caracterul și independența din trecut sau s'au transformat resp. au fusionat cu alte întreprinderi sau bănci mai mari.

În fine o ultimă rugare mai avem: Toate băncile românești membre ale Solidarității precum și acelea cari intenționează să intre în această organizațiune să ne arate situația și cursul de circulație al acțiunilor lor, căci vrem să dăm de aici înainte regulat aceste cursuri în revista noastră.

Acest lucru îl ținem de necesar pentru a ne cunoaște mai bine în cadrele noului stat român și apoi pentru a ne putea aprecia mai just valorile și averea noastră națională.

Nu putem încheia aceste șire fără a arăta — să fim eretați — că în apatia care stăpânește, suntem curioși să știm întru cât vom fi înțeleși și ascultați de acela, cari au mai mult interes să ne audă și să ne înțeleagă.

„ALBINA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII ÎN SIBIIU.

PUBLICAȚIUNE

în sensul art. de lege XXXVI. §. 29 din anul 1876.

1. Suma scrisurilor fonciare în circulațiune la 31 Decembrie 1920 Lei 2.400,000—
2. Suma împrumuturilor ipotec., ce servesc drept garanție la scris. fonciare „ 4.865,294-85
3. Valoarea realităților ce servesc de acoperire la împrumuturile ipotecare „ 14.652,141-50
4. Suma fondului special de garanție al scrisurilor fonciare care se administrează separat și este plasat în următoarele efecte: „ 250,000—

Nom. K 300,000— Impr. de războiu ung. 6%

„ „ 300,000— Scris. fonciare de 4½%

Egyesult Budapesti Fővárosi Takarékpénztár.

Sibiiu, la 10 Ianuarie 1921.

Direcțiunea.

Bursa de Efecte din București.

— Târgul liber. —

Pe ziua de 13 Ianuarie 1921.

Dobânda	Scadențe și dividende	Denumirea valorilor	Cursurile
Dobânda anuală	Scadența cupoanelor	Datoria publică:	
5	Ian.—Dec.	Rentă Em. 1908	100—102
4-50	April—Oct.	Rentă 1913	92—93
4	Idem	Rentă extern	88—90
5	Febr.—Aug.	Impr. Naț. 1916	77—78
5	Apr.—Oct.	Impr. Unirei 1919	78—78½
5	Mai—Nov.	Impr. intern 1920	77—77½
Val. nom.	Dividende	Bănci:	
500	230	Națională	8500—8700
500	70	Marmarosch Blank & C. „ em. 9	1500—1510
500	—	Agricola	—
325	35	Românească, optate	575—585
500	45	„ „ Emis. V.	1140—1150
—	—	De Scont	1010—1025
500	50	„ „ Em. II.	640—650
500	—	Of. Roum. L-II 6 lire sl.	530—900
160	10	Comerciala Română	1150—1175
500	30	Națiunei	680—700
250	50	„ „ Em. nouă	440—450
250	—	De Credit Român	—
300	55	Generală Română	1080—1100
1250	150	Viticola	1960—1970
500	—	Sind. Agr. Ialomița	530—550
500	31	Rom. de Comerț și Ind.	500—525
500	60	Comerțului Craiova	600—625
500	50	Țărănească	970—800
500	—	Cerealiștilor	600—625
500	—	«Albina», Sibiu	540—560
100	12	Asigurări:	
500	100	Dacia România	2900—3000
500	75	Naționala	1300—1400
200	45	Generală	1950—1960
—	—	Agricola	650—700
500	70	Navigații:	
200	80	România	3350—3400
500	60	Martima Brăila	1200—1220
500	62-50	S. R. D.	3800—3850
500	—	Dunărea	1600—1700
500	90	Petrolifere:	
500	450	Steaua Română	7500—7600
1100	150	Astra Română, optate	8400—8500
500	—	Petrol — Bloc	1960—1980
500	—	Petrol Român (d. Vârșat)	1420—1450
500	—	I. R. D. P. prima	830—850
500	—	Generală petrotiferă	600—610
200	—	Rom.—Belgia de Petrol	450—500
750	—	Creditul Petrolifer	1940—1960
375	—	Concordia	1625—1635
500	—	Petrolmina	70—80
500	—	Diferite societăți:	
500	40	Reșița, primă	1020—1030
500	—	Com. de Tram. Buc. „ Em. IV.	2650—2750
500	—	Cartea Românească	—
500	—	Creditul Tehnic optate	750—800
500	—	Industria Ardealului	700—750
—	—	Clădirea Românească	—
500	—	Forestiera Drăjua	500—525
500	—	Credit Extern	1000—1100
200	—	Mica (deplin vârsați)	710—720
—	—	Min. de aur din România	500—559
500	—	Ind. Forest. din Transilv.	700—750
1000	—	Carpatina	325—350
—	—	Forestiera Rom. din Cluj	770—790
—	—		1200—1300

„Geogeană“, institut de credit și economii, soc. pe acții în Geoagiu.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «GEOGEANA», societate pe acții în Geoagiu, se convoacă prin aceasta la

a XVI-a adunare generală ordinară,

care se va ținea *Miercuri, în 23 Februarie n. 1921, la 10 ore a. m.*, în localul institutului.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Prezentarea:
 - a) raportului direcțiunii și bilanțului anual;
 - b) raportului comitetului de revizie.
3. Decidere asupra rapoartelor, stabilirea bilanțului, împărțirea profitului și votarea absolutului.
4. Satorirea marcelor de prezență pe 1921.
5. Alegerea a 3 membri în direcțiune cu mandat pe 3 ani.
6. Eventuale propuneri, întrate conform statutelor.
7. Alegerea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Pentru cazul, că la adunare nu s'ar prezenta numărul de acționari, cerut de §-ul 24 din statute, adunarea generală se va ține în *9 Martie n. 1921*, la locul și ora indicată.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare, în persoană ori prin plenipotențiați, sunt rugați a depune acțiunile și documentele de plenipotențiere, cel puțin cu 24 ore înainte de adunare, la casa institutului în Geoagiu sau la «Ardeleana» în Grăștie.

Geoagiu, la 5 Ianuarie 1921.

Direcțiunea.

Activa.	Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1920.		Pasiva.		
	Lei	b.	Lei		
Numărar în cassa	46,264	63	Capital societar	40,000	—
Efecte publice	178,550	—	Fond general de rezervă	16,000	—
Amortizări	12,911	—	Depuneri	731,254	92
Imobile		19,350	Conturi curente creditoare	313,862	50
Cambii	136,667	50	Depozite	22,554	81
Cambii cu acop. hipotec.	55,479	50	Dividendă nereclamată	942	50
Magazin și aranjamente		142,000	Tantieme nereclamate	102	75
Afaceri comerciale și mărfuri		409,545	Interese transitoare	5,122	60
Conturi-curente debitoare		167,706	Sald ca profit	12,811	92
		1,142,652			1,142,652

Debit.	Contul Profit și Pierdere.		Credit.		
	Lei	b.	Lei		
Interese de depuneri	18,370	72	Interese de escont	10,245	46
10% dare	1,837	07	Interese de efecte	4,698	75
Dări erariale și comunale	3,812	—	Proviziuni și alte taxe	660	—
Salare	7,650	—	Venite dela afaceri comerciale	43,627	50
Spese de regie, porto	4,264	—	Venite dela imobile	1,500	—
Amortizări	12,911	—	Chirii	925	—
Sald ca profit		12,811			
		61,656			61,656

Geoagiu, la 31 Decemvrie 1920.

Dr. Aurel Vlad m. p.,
președinte.

Gavril Todica m. p.,
director-contabil.

MEMBRII DIRECȚIUNII:

Nicolae Fieru m. p.

Nicolau Todea m. p.

Iosif Indrieș m. p.

Iosif Bogdan m. p.

Dr. Margita m. p.

Dr. Jantea m. p.

I. Armean m. p.

P. Lula m. p.

Conturile prezente le-am revizuit și aflat în concordanță cu registrele.

Geoagiu, la 5 Ianuarie 1921.

MEMBRII COMITETULUI DE REVIZIE:

Romulus Săbău m. p.

Sabin Safta m. p.

Ariton Migia m. p.

D. Secărea m. p.

Simion Filimonescu m. p.